

VÀ EM, VÀ GIÒNG LỆ SÓT

CAO VI KHANH

Khi về rồi, ở bên này làn ranh của biển, tôi biết giữa chúng ta, khoảng cách đã dậm trùng thêm tới mấy lượt. Không những chỉ có dãy lục địa buồn mênh mông và đại dương đau ngăn ngắt. Mà là nỗi oan nghiệt ở giữa lòng ta đó em.

Buổi sáng đó, ở cuối một phòng đợi thênh thang, và tận cùng một nỗi sầu khổ rất dịu dàng, em đã ngồi với tôi gần suốt ba tiếng đồng hồ đưa tiễn. Người ta háo hức đón đợi hay bịn rịn chia tay cũng không làm chúng ta bận rộn. Mình ngồi ở đó như hai tinh cầu thất lạc, nghĩ tới dặm dài của vũ trụ mà xốn xang. Em không nói nhưng tôi biết. Biết như biết chính lòng tôi vậy. Mặc dầu cả hai đã cố gắng không đá động gì tới chuyện đó, chúng ta vẫn biết trong sâu thẳm của lòng nhau đã có một nỗi sầu gì ghê gớm lắm, khi lần chia tay này có thể là lần chót ... còn được chia tay. Ngoài mặt thì chúng ta vẫn cười cười nói nói như không. Lúc thì nhắc tới một hình ảnh đã xa lác xa lơ lúc cả hai còn lạ như người dưng nước lã. Khi thì kể lại một kỷ niệm chung chẳng ăn nhằm gì tới cõi riêng của mỗi người. Rồi lại bắt qua chuyện hôm qua hôm kia khi em đưa tôi đi thăm một số người quen cũ. Có người mừng rỡ đến tội nghiệp như bắt gặp lại chính phần đời đã mất. Có người thì thờ ơ như chỉ sợ gặp lại hồn ma bóng quế. Nhưng có ăn nhằm gì đâu. Chúng ta chỉ tìm một cái cớ để kéo dài thời gian còn bên nhau, còn được đưa tay cho em vịn khi phải leo lên con dốc cao, còn được bỏ thêm muổng đường vào ly cà phê của tôi trong góc quán vắng dưới chân thánh đường Sacré-Coeur. Và nhất là ... cái cảm giác tưởng như là hạnh phúc của một cặp tình-nhân-giả-bộ, đi lang thang giữa mùa thu Paris, đi lang thang như để gạt gắm nỗi tuyệt vọng đang càng lúc càng lớn dần khi càng lúc thời gian gần nhau càng ngắn đi.

Hai năm trước, bất ngờ tôi nghe lại tiếng em trong điện thoại viễn liên, tiếng xa hun hút như đã dội đầu lướt thướt qua tới cả mấy tầng đời. Em, mà tôi tưởng không còn hiện diện nữa trong cõi quanh hiu này, chỉ qua mấy tiếng xưng tên, bỗng hiện ra rõ ràng không phai một nét, bất kể sự lãng quên của trí nhớ tôi từ sau cơn thất tán. Em, mà mỗi chữ phát âm nhẹ như hơi thở đỡ dần, mà giọng cười e thẹn như ép giấu trong cổ họng, mà đôi má đỏ au như vỏ mận hồng đào mỗi bận gió cuối năm chớm lạnh ... bỗng hiện ra rõ ràng ở một góc đời tôi, không lọt một chấm, mặc tình dâu bể.

Từ đó, qua không gian mịt mù, ở hai đầu một gạch nối vô hình, một tháng đời lần, chúng ta chấp lại những mảnh đời vụn vặt của nhau, kể lể nói cười như chuyện cổ tích. Mà lần nào cũng vậy, cứ sau mỗi câu từ già dường như ở trong ta ai nấy đều nghe sót lại một chút ngậm ngùi. Lâu rồi cũng không ai để ý. Có chăng tôi cứ hay lẫn lộn em với chính niềm tuyệt vọng mà tôi đã để lại ở quê hương. Làm như mỗi lượt nghe tiếng em xa, tôi thấy như gần lại trong tôi một góc hoàng hôn tím thắm, nơi tôi đã bỏ lại cha mẹ, anh em và bạn bè, mặc dầu tôi thương nhớ hết sức. Đã có lúc tôi tìm cách giải thích cái cảm giác thần thờ sau mỗi lần gác điện thoại như là cái dư vị của mối sầu quê dằng dặc đó. Điều đó chắc cũng đúng phần nào. Nhưng có giải thích được hết đâu. Cái giọng nói kỳ lạ nửa tha thiết nửa hững hờ nửa như quán quýt nửa lại buông xuôi còn làm dậy hết trong tôi chút khói bụi của phần đời đã lạnh. Khi em còn là cô học trò áo trắng, che nón qua cầu những sớm mai những chiều hôm thiếu nữ, tôi còn là người đàn ông trẻ cứ mê thích chuyện hoang đường và lòng ai thì cũng ứ đầy những xao xuyên vẫn vơ như mấy đám mây bất thường ngoài cửa vịnh. Những hình ảnh ố vàng bươi lại từ mớ tro than kỷ niệm vậy mà vẫn còn âm ỉ nóng. Gần

ba mươi năm rồi chứ có mới mẻ gì đâu vậy mà nó vẫn đủ sức phả vào hồn ta cái hơi lạnh lạnh của tiếng cười tuổi trẻ, cái bóng lóng lánh của giọt nước mắt thanh xuân và nhất là cái dáng vẻ rầu rĩ của một hạnh phúc hư hao từ lần chúng ta lỡ tay đánh mất.

Vậy đó mà khi không giữa lòng tôi bỗng se sắt một nỗi niềm rất lạ. Em cũng vậy. Chúng ta cứ hay chờ một tiếng chuông điện thoại bất ngờ.

Rồi không biết sao mà tự dưng có lúc cả hai thấy mình như đang dẫm lên những dấu chân cũ, đã có lần e dè đi qua và sau đó, bỏ dở nửa chừng. Chút tình lửng lơ hồi trước dường như đã lấp ló sẵn đâu đây.

Bỗng nhiên tôi nhớ lại không sót một điều, lời em nói với tôi khi cả hai đứng nhìn bức ảnh đen trắng của Robert Doisneau chụp đầu từ những năm 50 một cặp tình nhân trẻ tuổi đang bắt chọt hôn nhau ngay khi mùa xuân vừa lật bật trời dậy ở Paris. Bức ảnh có tên là Nụ hôn trước tòa thị sảnh, được bày bán trong một quán sách dọc bờ sông Seine. Nụ hôn của tuổi trẻ đúng độ giữa một thời tiết đúng mùa. Cả người cho và người nhận cùng có mặt đúng lúc. Cuộc hạnh ngộ với định mạng chỉ có một lần cho một đời. Người ta hoặc đến kịp hoặc không. Rồi thôi. Không có lần thứ hai nữa. Ôi nụ hôn tuổi trẻ say đắm không gợn một vết buồn phiền, hồn nhiên như mây thì bay và chim chóc thì ca hát khi xuân thì vừa chín tới. Cái hạnh phúc tuyệt vời đó lẫn lẩn đâu trong nhân gian mà bỗng bị sót ngang và cắn ghệt giữa hai cặp môi ngon, thành ra như giữ cả thiên thu ở lại. Tóc người trai bay lồng theo gió sớm, mặt người gái ngửa lên, hiến dâng và tay buông thõng, chấp nhận. Cả hai như đã bỏ thế giới này, lánh mặt vào thế giới của riêng họ, bất kể thiên hạ chung quanh mặc tình dòm ngó. Vũ trụ chắc không có ai, không còn ai nữa. Trong một thoáng hai người đã nhập thành một và nụ hôn của họ có vẻ gì kiêu kỳ của một cơn gió lạ, bất thường. Ôi hạnh phúc có phải là cái khoảnh khắc đã-qua-đi-ngay-khi-đang-nói-tới đó không mà người chụp ảnh tài hoa may mắn bắt kịp vào âm bản. Và thanh xuân nữa, có phải là cái thời khắc hiếm hoi chỉ được-nhận-ra-khi-đã-mất-đi, bây giờ được đóng khung lại để treo trên bức tường kỷ niệm. Có một lúc dường như chúng ta bỗng ngẩn ngơ, rồi em nói nhỏ như thầm thì với chính em. Tình yêu đâu có tội. Chỉ tiếc và tội là biết nhau ở cái thuở còn có thể cho nhau những thương yêu hò hẹn, chưa có ràng buộc thì lại không tìm đến nhau. Còn bây giờ biết nhau thì đã muộn màng. Một lời trách móc hay chỉ là một lời than thở khi cả hai đều tự thấy không có lỗi ra, cuộc tình trẻ nãi này

Lời em nói tự nó chỉ là một nhận định vô tự, nhưng nghe ra sao mà cay đắng. Em, tôi, bạn bè chúng ta, những người tuổi trẻ của những năm 70, đã có mấy người chụp bắt kịp cái khoảnh khắc tuyệt vời đó đâu em, cái khoảnh khắc hiếm hoi đến gần như không có thật. Hằng hà số còn lại, trong đó có tôi và em, đã để lỡ. Không phải tôi muốn đổ lỗi cho mở giáo điều đã vây khốn chúng ta nhưng mà nghĩ lại coi, cái thời buổi kỳ cục đó. Chúng ta có quá nhiều trách nhiệm phải chu toàn ngoại trừ cái trách nhiệm với chính mình. Chúng ta lớn lên và sống cho đủ thứ đòi hỏi chỉ trừ cái đòi hỏi được sống cho riêng ta. Như vậy đó mà em chìm khuất trong phận em, sau cánh cửa nhà dây cộm, tôi đóng đinh căn phận tôi vào lẽ thói xã hội. Giữa chúng ta là tiếng bắc tiếng chì chực chờ xỉa xói. Thị xã thì

nhỏ như những tấm lòng chật hẹp, đi tới đi lui mấy chút là đã tới ngõ cụt. Thành ra, không ai bảo ai mà mỗi người tự thu mình lại như những con sâu buồn rầu rút mình trong cái kén cô đơn, mặc cho mớ tơ ươm óng ả rụi xèo đi. Rồi còn giặc giã, rồi cơn ly tán. Ai trong chúng ta đã tới kịp giờ hẹn của đời mình!

Vâng tôi biết lắm em, đã quá muộn để nói đến tình yêu khi những ràng buộc xã hội đang càng lúc càng kéo hai người về hai phía khác nhau. Tôi biết ngay từ lúc giữa lòng tôi bỗng gợn gợn một nỗi tiếc nuối mơ hồ. Đã có lúc tôi hốt hoảng như người buồn lậu bị chặn xét bất ngờ. Tôi rần rờ vét để ném đi hết những gì không phải là của mình. Hay cố nghĩ không phải là của mình. Nhưng mà có được đâu. Càng quơ quào càng thêm vướng víu. Mớ hình thương bóng tưởng càng trở về dày đặc. Không dừng mà tôi cứ nhớ thêm, không sót một nét nhìn lặng, một góc môi hờn, một lời nói lỡ. Cả con đường nhỏ có hai hàng khuynh diệp gió thoảng lất lay mà rung cả lá và tà áo em bay, mà buổi chiều cuối năm như một vết cắt lạnh chia tôi và em xa ra tới nẻo nùng. Em theo cha mẹ về quê rồi vượt biển. Tôi theo đoàn tù quay lại trại cải tạo. Hai người nhìn nhau qua hàng cây thưa, mắt chết sững và hồn chết lặng. Con đường đó nằm khuất trong tim tôi từ bao lâu nay, bây giờ có em bỗng lung linh như gọi nắng. Bởi biết đã muộn nên lòng cũng đã chân chờ. Nhưng rồi có ai lần tránh được cái bóng của mình đâu. Tình yêu trở lại tự nhiên dù không ai tìm đến. Mặc dầu ở giữa chúng ta đã cách tới mấy lượt quan san, ngoài sông nước mà ngay giữa lòng ta nữa. Em thì đã gần một đời yên ấm. Tôi cũng vậy. Dẫu lao đao lận đận nhưng rồi cũng sắp tới đoạn cùng. Vậy mà sao lại dặt nhau vào chỗ khó xử để cứ phải vụng vụng vật vờ với chính mình. Có phải cả hai đều tự hiểu đã lỡ dẫm chân vào vùng đất cấm. Ai đã cấm giữa tim ta một nhánh hồng cùng với bầy gai nhọn.

Khi về rồi, trở lại với đời sống bình thường của một người đàn ông năm mươi tuổi, tôi mới thấy mình đã làm một việc quá sức mình. Và bây giờ sự chịu đựng dằng dai này sẽ kéo dài tới chừng nào. Và em, đôi vai xuôi gầy guộc, em chịu đựng làm sao với những dằn vặt không nguôi.

Mấy ngày ở đó qua lẹ như chiêm bao. Chúng ta đi đứng cười nói trong căn nhà hai tầng của em ở sát mé rừng Fontainebleau đã vào thu vàng hực. Lá dây leo quanh cửa sổ đỏ bầm như những trái tim héo. Chúng ta chắc giống hai kẻ mộng du mà không ai biết. Tội cho em ráng đóng vai trò quá khổ. Còn tôi, tôi đã cố gắng hết sức để đóng đúng vai trò của một người quen biết cũ, chừng chạc, đàng hoàng trước mắt mọi người mặc dầu hồn mình đã muốn sụm xuống dưới không biết mấy lớp tương tự. Chúng ta như hai kẻ cùng đình đi mót lượm mớ vụn hạnh phúc rơi rớt dọc đường. Lượm và chất chiu để làm thành kỷ niệm cho riêng nhau mà cất giữ cuối đời. Một câu nói trống không, chút săn sóc kín đáo, mấy đầu tay chạm tình cờ mà cũng đủ làm lặng đi một hồn đầy gió bão. Tôi với em như hai con dơi mù lòa bay trong cơn mê hạnh phúc giả tưởng giữa những cặp mắt sáng trưng của thế nhân. Tội nghiệp em, có lúc tôi tưởng chừng em sẽ vỡ vụn ra dưới sức ép thô bạo của một bên là dĩ vãng một bên là hiện tại, của một đàng là thúc hối của con tim một đàng là níu kéo của lý trí. Trời ơi, em nhỏ xíu và mỏng mảnh như sợi chỉ run rẩy trước gió, em thất quặn như con sâu bé xíu mắc vào lưới nhện, càng cố vùng vẫy càng bị dính tơ chằng chịt. Tôi nhìn em

chua xót, con tim phồng rít như bị hơ trên lớp lửa than. Có một lúc nào đó, rất nhanh, tôi bắt gặp tia nhìn cầu cứu của em. Tia nhìn van lơn như muốn tìm một chỗ bấu víu. Chỗ bám nào đây em. Tôi cũng như em, mọn hèn như người phạm tội. Và tay tôi rời rã, và tay tôi cùm xích, làm sao che đỡ cho em qua cơn vất vả này.

Chung quanh ta thì vô tình đến độ bạc ác. Mùa thu cứ trương bộ mặt nửa thảm sầu nửa lộng lẫy như để trêu ghẹo chúng ta. Có hôm trời còn mưa lay phay và gió thì cứ gai gai lạnh khi mọi người rủ nhau đi dạo khi chiều gần tối. Con đường mòn len lỏi qua khu rừng thưa ngập lá. Trời đất ê ẩm vắng vất sương bụi. Em đi giữa hai người đàn ông thân thiết, chiếc áo dạ đen phủ chụp tới sát gót và cái khăn quàng màu huyết dụ quấn cổ bỏ lửng một bên vai. Em đi chậm, bước nhẹ như dáng mây không hướng, hai bàn tay mang găng còn đứt sâu vô túi như để đỡ lạnh hay để đỡ phải phân vân khi cần tìm một chỗ vịn. Có lúc không ai nói lời nào. Mọi người rón rén như sợ làm dậy lớp sương im. Xung quanh cây lá nín thình ngoại trừ lâu lâu có đôi ba tiếng chim kêu hót hải và mấy bước chân dẫm lên lá sột soạt. Một lúc rồi cũng chính em lên tiếng trước khi vấp phải chiếc rễ cây nằm lẫn dưới lớp lá ướt. Em không sao. Câu nói ngắn, gọn, quả quyết như tôi vẫn thường nghe mấy năm nay ở bên kia một đầu giây mù mịt. Em có bệnh không? Em không sao. Em có kham nổi công việc không? Em không sao. Sao nghe tiếng gì như tiếng khóc vậy? Em không sao. Vẫn là lời quả quyết quen thuộc đó mà sao chiều nay trong cái hoang tịch của một ngày sắp tắt, giữa cái thời tiết sũng nước và cái mùi ẩm mốc của cây lá đang chết, tôi bỗng nghe ra hết tới tận cùng sự chịu đựng buồn bã và đặng đặng của nỗi chờ mong vô vọng. Em không sao. Câu nói là lời thú tội chân thành nhất để che đậy tình trạng khó xử của chúng ta. Câu nói như để trấn an người nghe và nhất là trấn an chính mình cho sự hoài nghi về một mối tình bất khả. Làm sao tôi không biết. Đằng sau cái lời nói làm ra vẻ dứt khoát đó là cả một mớ lý lẽ rối rùi không biết đầu nào mà gỡ. Đằng sau cái giọng nói giả vờ bình thản đó mà cái âm chót được vuốt cong lên cho ra vẻ thản nhiên là một cuộc dằng co không ra thắng bại. Tự nhiên tôi bước chậm lại một chút để nhìn em từ phía sau lưng. Không dung mà tôi nghĩ em như người nữ tu dòng kín trên đường khổ nạn. Mà không chừng còn để đỡ đàn tội tình cho tôi nữa. Tấm áo dạ đen xùng xình trùng lẫn vào màu đêm đang xuống. Em trước tôi có mấy bước mà sao vời vợi tới chẳng ngờ. Từ câu nói quả quyết đến cái cảm giác mù mờ chiều nay là cái vòng lẩn quẩn của thiết tha tránh né, của đắm say trốn chạy, của hy vọng làm bộ và của tuyệt vọng rất thật.

Dù vậy chúng ta đã xây dựng cho nhau một thế giới riêng rất thật để sống cùng. Cả hai đã cố gắng hết sức mình để dành lại của mệnh mông tâm tưởng, một cái góc thiệt nhỏ, chẳng có so đo thiệt hơn, để làm chỗ trú ẩn và chia cho nhau chút hạnh phúc nhạt nhạnh được ở hai đầu một biển lớn. Chúng ta bằng lòng với cái trò chơi nhà chòi như thờ còn rất thơ. Mỗi tiếng thờ từ xa như chén cơm, mỗi nụ hôn gợi đi như đôi đũa để nuôi dưỡng mối tình rất thật mà chỉ có trong rất mộng.

Ôi cái cõi hạnh phúc riêng tư tội nghiệp đến nao nùng. Ở cái góc nhỏ đó, rút sâu trong tận cùng tâm thức, vào một giờ khắc bất thường của đời sống, chúng ta

tìm đến nhau chắt vôi cho nhau cái đau thương tuyệt vời của thứ tình yêu oan trái như hai kẻ đắm tàu tuyệt vọng hôn nhau lần chót khi chiếc phao vôi được sắp vỡ tan. Chúng ta làm như hai kẻ hạnh phúc nhất đời, quán quýt như một đôi sam, tiếc từng giờ từng khắc đến nỗi sợ trễ từng phút từng giây hò hẹn. Ôi những cuộc hẹn hò mộng mị mà hồn ta bay qua đồi qua núi qua sông qua biển để gặp nhau, để gởi một tiếng kêu thương và đón một lời kể nhớ. Đôi khi còn phải vẽ vôi mấy cái ẩn ngữ vẫn vơ để cho một vọng âm xa biến thành một nỗi niềm gần, đổi một ly cách thành một yêu đương kè sát, giữa một thế giới không ngừng soi mói. Trí tưởng chúng ta bay lên mấy tầng không, vượt qua hấp lực của trái đất như thoát qua bao nhiêu chướng ngại của thế gian để tìm đến nhau mà tình tự. Ở đó, giữa những đám mây và mấy dãy thiên hà, trong cái im lặng tuyệt cùng của vũ trụ, chúng ta yêu nhau đắm đuối như hai vì sao mắc đọa. Ở đó, chúng ta chia nhau niềm cay đắng, nỗi tủi hờn và đắng đắng bao nhiêu tiếc nuối. Chúng ta vui bằng cách làm bộ, giả vờ, tưởng như ..., coi cái không có là có để còn được gần nhau, mặc kệ !

Nếu Adam và Eve đã bị đuổi về trần thế vì cắn phạm trái cấm thì ngược lại, cũng vì cắn phạm trái cấm, chúng ta phải dặt nhau bỏ trốn nhân gian, tìm vào cõi riêng giả tưởng của mình để còn được thấy hạnh phúc là một cái gì có thật ...

Buổi chiều đó, khi ra khỏi rừng ai nấy bỗng trở nên thẫn thờ. Chắc tại vũng sương mù lớn quá làm bóng tối dày thêm ra. Cỏ cây phổ xá rũ bẹp xuống im lìm làm mọi người thêm ái ngại sợ phá rầy cơn mê thiếp của trời đất. Còn lại có cặp mắt em là sáng như hai vì sao lẻ. Tôi đã nói bằng quơ dầu sao thì mùa thu cũng đẹp. Em tiếp thêm mà như nói lảng đâu đâu. Đẹp và buồn.

Vâng. Giống như tình mình vậy. Đẹp và buồn.

Đẹp vì nó thật hơn bất cứ sự thật nào giữa cuộc đời rất nhiều giả dối. Và buồn vì nó chỉ có thật trong trí tưởng của hai người. Khổ nỗi tình càng buồn thì càng đẹp. Em cũng vậy. Lòng vui dập, em không héo đi một nét diễm kiều. Vẫn kiêu sa và lẳng lẽ như một bông phù dung nở muộn.

Hai ngày sau tôi rời Paris, bỏ em một mình với mối tình không có gì đẹp và buồn hơn nữa.

Tôi bỏ em lại đó, một mình với nỗi căm nín nữ tu.

Tôi lên phi cơ với tờ giấy nhỏ có hàng chữ em nắn nót. Em chẳng chịt tơ giảng. Giữa chập chùng lưới nhận. Ta yêu nhau đời đoạn. Giữa biển tình mộng mệnh.

Khi phi cơ chao cánh lần chót để vút lên không tôi còn thấy tháp Eiffel chia mũi nhọn lên trời như một lời thề nguyện không trọn. Tôi biết, ở lại, đâu đó trên đường quay trở về nhà, em vừa lái xe vừa khóc. Và tôi, giọt nước mắt nào đã kèm giữ lại được, vậy mà nước mắt ở đâu còn làm nhòe nhoẹt mấy dòng chữ trên tay.

Cho tới giờ này, khi đã ở xa em hàng ngàn dặm, tôi vẫn còn mừng tượng em, dáng vẻ mỏng manh, lẳng đẵng gần xa như vệt khói xanh bốc lên từ đầu điều thuốc mới đốt. Tôi vẫn phong phanh nghe lại em cái giọng cười đặc biệt gù gù trong cổ họng như tiếng bò câu gọi nhau. Tôi cứ thấy em đi lại, trong nhà, ngoài đường, tiệm buôn, công viên, phố xá ... Em và cái sinh hoạt hằng ngày của em.

Em và cái vòng quay cuồng cuồng đến lạ người của đô thị. Ngày tháng qua. Mùa màng đổi. Em với niềm đau lặng. Và nỗi nhớ đại người.

Về lại rồi mà tôi có bỏ quên được gì đâu ở đó, kể cả em lao đao như chiếc ly pha lê đã rạn. Về rồi, tôi mới thấy hình như lần gặp gỡ mới đây rất có thể là cái búng tay ân huệ làm bung luôn mấy lần nút lâu nay vốn chỉ được kèm lại bằng một sự chịu đựng khác thường.

Mãi cho đến khi cơn đau đã thôi thất ngật mà trở chứng râm ran, tôi bỗng nghi ngờ về lần viếng thăm vừa rồi. Từ nỗi háo hức khi sắp đặt chuyến đi, đến lần buồn rạc rày khi trở về, tất cả đều không như tôi tưởng. Cũng như sự tự hào về cái vốn sống ba chìm bảy nổi đã không giúp gì được cho tôi trong cơn sóng gió này. Người ta rồi cứ vẫn ngu ngơ trước những thách đố của tình yêu. Tôi đã lầm khi nghĩ cuộc viếng thăm sẽ giúp chúng ta yên lòng hơn khi nhìn lại được một lần, ít nữa tận mặt, cuộc tình ta. Gần ba mươi năm bặt tăm đâu phải ít ỏi gì để bỏ qua khúc nhồi của đoạn trường cũ. Tôi muốn gặp lại để hỏi cùng em tang thương và chịu lỗi với quá khứ, ít nữa cũng một lần. Vậy chớ sự ngang trái này đã không bắt nguồn từ những phí phạm của tuổi trẻ ta hay sao ? Tôi cứ tưởng có thể dàn xếp với lòng mình, cứ tưởng có thể thỏa hiệp với những thôi thúc của con tim, như thể lần nữa với ngày tháng vậy. Vậy mà không. Có những đòi hỏi không chấp nhận một hòa hoãn nào hết. Hoặc có. Hoặc không. Cái lỗi có có không không thật ra chỉ là một cách lẫn trốn rất tuyệt vọng cái thực tại không có cơ thay đổi. Gặp lại em rồi, tôi mới hiểu.

Gặp lại rồi, dẫu chỉ mấy ngày ngắn ngủi, tôi mới thấy rõ cái điều tôi đã ngờ ngợ từ lâu. Em chính là cái nửa phần tôi đã thiếu, nửa phần thất lạc mà trong vô thức tôi đã tìm kiếm tự bao giờ. Ý đâu như chúng ta đã được sinh ra từ một chủng tử rồi bị tách lìa ra bởi trận nổ hồng hoang. Mỗi một phần đã bay lang thang qua trời đất suốt mấy đợt luân hồi chỉ cốt để tìm nhau. Bởi vậy gặp lại rồi tôi mới thấy chuyện đó tự nhiên như sắp đặt đâu sẵn, như mọi giọt nước đều phải về chung biển, một lần. Gặp lại rồi tôi mới rõ tại sao chúng ta yêu nhau, tại sao chúng ta cần nhau như vậy. Em như cái vắn bằng rơi êm ái đúng vào chữ thứ sáu của câu tám trong bài lục bát của đời tôi. Nó làm tôi hạnh phúc như một câu thơ tròn trịa dẫu mới chỉ là một câu thơ trong bài thơ chưa viết hết. Từ sở thích hằng ngày đến mỹ cảm nghệ thuật, cả hai thuận thảo đến lạ. Làm như người này là cái phần âm bản của người kia mà sự thiếu hụt lâu ngày đã chìm nhau vào bóng tối. Có em tôi hực hỡ như bức tượng đồng được đánh bóng, mỗi góc tối cũng hết còn lặng lẽ, sáng lóng lánh tới nỗi muốn thoát ra khỏi cái bệ đá mà bay lên.

Trong cơn choáng váng của hạnh phúc tìm được, chúng ta quên hết. Hồn chúng ta bay lượn trong cõi mộng như những cặp tình nhân của Chagall. Hoa bướm, chim chóc và những đôi cánh thiên thần ... Chúng ta quên hết kể cả nỗi bất hạnh nhiều đến thành quen, kể cả cái thực tại lúc nào cũng chằng rành trước mặt sau lưng. Nhưng mà khổ nỗi, quên thì ngắn ngủi mà nhớ thì dằng dặc em ơi. Thành ra rồi nghĩ lại câu nói chót khi từ giả cũng-đủ-rồi-em-hả chẳng qua như một lời an ủi vô duyên và giả dối. Làm sao mà đủ cho mối tình lạ quá đời, mà cả em và tôi đã chất chiu chăm nom như tặng phẩm đầu tiên và cuối cùng của trần thế. Bởi vậy mà càng yêu thương lại càng thấy thiếu thốn, đâm ra nhớ quay nhớ quắt

dấu chỉ là một hơi hướm biệt mù. Chính nỗi rạo rục ăn luôn trong da thịt đó đã làm tôi có lần hốt hoảng mà nhận ra một điều rất nghịch lý. Càng yêu nhau chúng ta càng xa nhau, càng náo nức gần nhau chúng ta càng mất nhau chẳng khác gì cũng chính sự nôn nả của Orphée đã làm cho tình yêu của chàng tan đi vĩnh viễn. Bởi vì tự thân của tình yêu chúng ta đã là sự ngăn cách nên mỗi phút yêu đương là mỗi phút chia lìa, cũng giống như mỗi bước về trần là mỗi bước Eurydice tan vào hư ảo. Rồi sẽ chỉ còn lại tiếng hát Orphée tan nát trên sông ... Rồi sẽ tan nát, lòng ta, một ngày nào đó.

Tôi biết chắc như vậy, một ngày nào đó.

Tất cả mọi nấn nịu của chúng ta bây giờ chỉ là những cố gắng không đâu, vô hiệu. Giống như những thiên thần yêu nhau theo lời sấm rủa, sự thất bại đã nằm ngay trong mọi toan tính lừa dối. Từ lời tỏ tình thứ nhất, cuộc đọ lực đã khởi đầu.

Người ta yêu nhau là để xây dựng cho nhau. Chúng ta yêu nhau là để tự hủy hoại đời nhau, có phải ? Càng xa càng yêu, càng yêu càng nhớ, càng nhớ lại càng biết mình xa nhau đến tội tình. Nỗi nhớ lâu ngày không phải chỉ là hương khói để bay đi. Nỗi nhớ lâu ngày là tro than của ước mơ bị cháy rụi, đọng lại lòng bùng như lớp muội đèn ám đen tâm thần và thể xác cho tới nỗi cả hạnh phúc và khổ đau dồn cục lại như chỉ là một. Chúng ta có khác gì loài bướm đêm mờ mắt bay vào ảo ảnh. Cái khổ là loài côn trùng có cánh đó chấp nhận sự thiêu thân như một tiền đề ai oán. Còn chúng ta, chúng ta đâu chịu u mê. Nên cứ sáng suốt mà đi vào tuyệt lộ. Cái khổ là càng mê đắm chúng ta lại càng tỉnh táo, tỉnh táo để nhìn cuộc tự sát của hai linh hồn. Chúng ta như hai kẻ thua bạc khi đêm đã gần tàn, vẫn cố quơ quào để ném ra chiếu bài những đồng tiền chót.

Chắc chắn một điều, khi tàn cuộc, chúng ta sẽ là những kẻ khán kiệt trước nhất. Và em, trong cơn khốn cùng, em trở thành kẻ thua thiệt đầu tiên.

Ôi tình yêu mà sao như cái vòng gai trên đầu người chịu nạn. Trời đất nín thinh, thế gian giận dữ, đồi Golgotha dốc đứng, làm sao em chịu được cơn sỏi đá phủ phàng. Ôi con đường thập giá, và mảnh tình ta, treo ngược.

Ở xa, cứ nghĩ tới đoạn trường em là lòng đau sắp ngửa. Dĩ nhiên chưa có một lời kêu ca hay sám hối, nhưng làm sao tôi yên tâm cho được khi tình yêu thì trắc trở như cầu tre lắt lẻo, mà ở đó mình ên em cứ phải gập ghềnh. Phải chi tôi dang tay được cho em vịn gá cũng đỡ lòng. Đàng này, tôi có làm được gì đâu. Tôi yêu em mà tưởng như ruồng rẫy, bỏ mặc em bơ vơ giữa không biết bao nhiêu là nợ nần chi chiết. Làm mẹ làm vợ đã lu bu, em lại còn bận bịu làm người tình giấu mặt. Em thủy chung mà em phản trắc. Em đủ đôi mà em lẻ mọn. Em quay quắt như con vụn trong vòng quay cuối, lao chao, vật vã. Làm sao tôi chịu nổi khi hình dung em mỗi lúc một xanh héo, càng lúc càng úa xèo, khi cứ chờ một người không thể tới, cứ đợi một điều không thể xảy ra, mà lại cứ phải ra tưởng là một người đàn bà hạnh phúc. Em phải giả lả với hết thầy mọi người, săn sóc chăm nom cho một gia đình thuận thảo, âu yếm cho đủ thiết tha với người bên cạnh, mà lòng thì đậu lạc ở một chỗ nào khác. Cái chỗ sẽ không bao giờ tới được. Tội nghiệp em, cánh vai gầy mỏng, em làm sao gánh cho hết hai đầu nợ oan khiên.

Còn phần tôi, có hơn gì em đâu. Tôi ở đây sống như một tội đồ đợi giờ phán xét. Mớ giáo điều cũ rích, vậy mà nổi xung bắt bẻ đủ điều. Đầu tôi hứng chịu trăm đòn roi vọt. Lòng tôi từng xẻo bằng hàng ngàn lời mắng nhiếc xiêng xỏ, vọng đi vọng lại từ một quá khứ đã thiệt xa. Có lúc tận trong cùng thẳm lại còn có một cặp mắt buồn bã cứ nhìn tôi đăm đăm, nửa như oán trách nửa như lo lắng. Cặp mắt cứ đeo đuổi tôi hoài, dò dõi ngó chừng tôi không rời một phút. Tia nhìn lẳng lẳng mà nặng trĩu trĩu cứ làm tôi xốn xang như khi còn bé lỡ làm một điều gì sai quấy.

Tôi đó em, người đàn ông không còn trẻ nữa, hồn thương tật từ nạn nước, lại một phen vật vã trong cơn hồng thủy của tình yêu. Tôi hạnh phúc và tôi đau khổ. Tôi kiêu hãnh và tôi nhục nhằn. Tôi thăng hoa và tôi trầm luân. Trong tôi là bình minh sông nước mà cũng là hoàng hôn gò đồng. Tôi sống nửa phần và tôi chết nửa phần. Tôi giữ rịt niềm yêu dấu trong tôi như tên hà tiện giấu riết đồng tiền của nó, vừa sung sướng vừa lo sợ. Cứ vậy kẻ tình nhân trong tôi mỗi ngày một thui thủi, len lách giữa đời như sợ hãi ngay chiếc bóng của mình. Riết rồi tôi thành kẻ lạ mặt ngay giữa một thành phố rất thân quen. Tôi đi đứng cườì nói qua lại lạnh tanh như tâm thần này thể xác này là của một kẻ nào khác. Tôi cố tình rút chân ra khỏi đời sống thực tế để vừa được cùng em sống trong cõi mộng, vừa tự bảo vệ mình trước những thúc bách tra vấn của đời sống. Rồi trong một phản ứng vừa giận dữ vừa tuyệt vọng, tôi trở thành kẻ trốn chạy ngay chính mình, chỉ muốn lánh mặt trước những đối chất với lý trí. Chẳng qua tôi cố tình trì hoãn giờ phán xét cuối cùng đó thôi. Bởi vì tôi biết, cho đến một chừng mực nào đó, giữa tôi và tôi và xã hội đã có một vòng cong như móng ngựa, phân ranh. Bởi vì tôi biết, rồi sẽ phải đến một lúc nào đó, tôi cũng sẽ phải đối mặt phân bua. Có ai trốn chạy được mình hoài đâu. Sẽ phải có một lúc, tôi sẽ phải phán xét chính tôi.

Có phải tôi ngại biện không khi cứ nghĩ rằng cuộc tình này tự nhiên như chim trời cá nước. Rằng không ai rù quên ai. Rằng không ai mời gọi ai. Chúng ta phải lòng nhau như cây trái phải lòng ong bướm để đơm hoa kết quả. Như trăng gió phải lòng nhau để đưa mộng xuống trần. Có đúng vậy không ? hay chỉ đúng ở-một-chỗ-nhân-gian-không-thể-hiểu (*). Còn ở chỗ mà nhân gian có thể hiểu thì đã là một bản án có tiền lệ. Và ai nấy đều sẵn sàng nhảy phóc lên cái ghế công tố của pháp đình mà buộc tội. Mặc kệ cái ước mơ sống thật mà người ta vẫn thềm thường và vẫn được che giấu để cố tình đánh lộn với nhau.

Tôi không sợ sự phán xét của xã hội đâu em -cuộc tình này đã là một thách thức rồi đó. Tôi chỉ sợ sự phán xét của chính tôi thôi. Mà hậu quả ... là những đêm u uất những ngày tĩnh mịch khi tôi càng lúc càng chìm sâu vào cuộc trần tình vô vọng của chính mình. Mọi lời biện giải của tôi-cảm-tính đều bị gạt ngang tàn nhẫn. Lý trí như một ông đồ già nghiêm khắc cứ lắc đầu quày quạy. Tệ hơn nữa ông ta còn hé mở cho tôi thấy tình cảnh bế tắc của một linh hồn còn trẻ, vừa lạnh lặn như cánh hoa ướm sương vừa trầy trụa như một nụ mầm héo sương. Chính hình ảnh những ngày cuối ở đó và em và sợi giây tình trong trẻo đã làm tôi đau thắt thẻo. Có phải tội-của-tôi. Tội-của tôi !

Em mà tôi yêu dấu hết sức đã là nạn nhân thứ nhất của chính tình tôi. Em mà tôi chỉ muốn vỗ về thiệt dịu dàng lại bầm dập đến nỗi xơ vơ xừng vừng. Tình tôi. Mối tình tận tuyệt chỉ đem lại cho em, sau hết, cơn hốt hoảng một đời. Tội nghiệt

tôi đó em. Nụ hồng tôi hái tặng em có đầy gai nhọn, dù tôi đã phủ che nó bằng hết tấm lòng tôi. Tôi như nghe lại em từng tiếng một, tiếng khóc thầm. Tôi như thấy lại em từng đêm trắng, đêm trần trọc. Tôi nhìn em trong tôi từng chiều quạnh quẽ, từng sớm ử dột. Và em ơi ... nhất là tiếng kêu thương chới với ... “ rồi mình làm sao !”

“Rồi mình làm sao”. Em giữa vòng tay tôi, xanh xao và dịu hoạc như lá cỏ. Mắt bạt ngàn, môi mấp máy làm buổi chiều vỡ ra, thẳng thót. Ngày hết, lòng tôi đổ xuống theo bóng quạnh hiu. Từ đó là một sự im lặng đồng lõa. Không ai chịu tìm câu trả lời chớ thật ra nó ở đó, đằng sau mỗi cơn mê thiếp.

Tôi đã cố tình lấp liếm giùm cho kẻ tình nhân đấm đuổi. Nhưng nó vẫn lừng lững trong tôi, tên cao ngạo cuối đời.

Rồi mình làm sao hay phải hiểu là sẽ không làm sao được hết. Bởi vì đó không phải là một câu hỏi. Đó chỉ là tiếng kêu của một niềm tuyệt vọng.

Chừng đó tiếng kêu mà âm ba cứ lẳng xẵng như mấy lợn sóng đồng tâm, mỗi lúc một lan ra làm mặt hồ cứ máy động bất an. Lòng không yên làm hạnh phúc xanh xao như tàu lá. Mỗi hẹn hò khuất lấp. Mỗi nhớ thương giả dạng. Tình yêu như một cuộc trốn chạy trốn chết. Ở cuối trời. Em hụt hơi, tôi biết lắm. Biết tới tự dưng ứa nước mắt, đã nhiều khi.

Ứa nước mắt, rồi làm sao ? Hay là sẽ không làm sao được hết. Cái phản ứng tiêu cực không giải quyết được gì mà còn làm thảm hại thêm bộ mặt tình yêu vốn dĩ đã rất buồn. Tôi mà em đã hết lòng tin cậy, khi vừa mới lớn, cho đến khi gặp lại sau gần ba mươi năm vẫn không một chút suy suyển. Vậy mà tôi có làm gì được đâu, cho em, cho tình ta. Cả tôi và em, không ai được sửa soạn để sống trong tình cảnh này. Chúng ta lớn lên và sống vô thức với cái chừng mực của lễ giáo, đến nỗi ngay chừng này vẫn còn lúng túng với cái cửa khóa kín đã nhốt chúng ta trong phận mình. Cái cửa vẫn được gọi là bổn phận, trách nhiệm. Nó giữ chúng ta lại bên này dù rằng lòng ta đã vượt chòi sang bên kia, chỗ của hạnh phúc vay mượn.

Chung quanh tôi, chung quanh em còn chằng chịt bao nhiêu dây mơ rễ má. Tôi có xúi em làm được đâu cái chuyện bứt dây động rừng mà chính tôi cũng do dự. Chúng ta vẫn sống bằng trách nhiệm em ơi, từ bao giờ ...

Nếu đã không làm sao được gì hết thì sự dây dưa có phải là giải pháp hợp tình lắm không khi mà cuộc tình ta càng lúc càng điếm tuyệt. Mà người trong tình thì càng lúc càng mỏng hơi vì cứ phải móm nuôi quá sức. Chính tình trạng mâu thuẫn kỳ cục đó, dù không phải là dao lưu cầu nhưng sớm muộn gì cũng sẽ giết nhau, dần mòn bằng cái lưới u sầu của nó. Tôi đã nhìn thấy em, một tuần sau, năm ba tháng sau, một hai năm nữa, mòn mỏi, tàn phai trong cuộc đeo đuổi mỗi tình vô vọng. Em mảnh mai như dây lụa mà nồng nàn như trái chín vừa lú, em lịch lãm như quý phi sủng ái mà tình tứ như con gái đương xuân, vậy mà chỉ mấy chốc tình yêu tôi làm em héo hon như cả một niềm sầu muộn. Nỗi hoang mang khi đong đưa theo cuộc tình bất hạnh, lâu ngày có tác dụng như một chất cường toan. Sẽ đến một lúc, em còn đó mà rỗng không như cái xác ve sầu.

Em biết đó, tôi yêu em trân quý như gìn vàng giữ ngọc thì làm sao chịu nổi khi nghĩ tới con đường khổ nạn mà em đang lặn lội, rồi sẽ không đưa tới được một

bến bờ nào hết. Hay đúng ra, chỗ sẽ tới là bãi đọa trầm luân của những linh hồn tuyệt vọng. Con đường đó tôi đi còn rất ngắn. Đường của em còn lại quá dài. Nghĩ tới một ngày, chỉ có mình em, ai sót đỡ cho em chút tội tình này.

Yêu dấu ơi, tại vậy em phải hiểu, rồi sẽ chấm dứt một lần. Cái lần tự nó tới. Hay chính ta tìm tới thì cũng vậy thôi.

Nghĩ cho cùng mọi chuyện đều phải có một đoạn kết. Không sớm thì muộn. Không cách này thì cách khác.

Nghĩ cho cùng, cái khả năng duy nhất mà tôi còn làm được cho em, cho tình ta, là sự cứu rỗi đời em khỏi cơn chìm đắm. Là tách tôi ra khỏi đời em. Là trả em về cuộc sống thường nhật. Là đưa trả em lại cái hạnh phúc bình dị của một gia đình bình thường, ngày em chưa gặp lại tôi. Sự trở muộn nào cũng là một thiệt thòi. Tôi không thể để cái thiệt thòi đó cho em, em mà tôi yêu thương không kể hết.

Tình yêu nào cũng là một dự phóng. Tôi không thể để tình yêu tôi hủy hoại đời em, em mà tôi tiếc nuối ngày đêm.

Đoạn tuyệt nào cũng là một vết cắt đau. Tôi biết vết cắt giữa lòng tôi sẽ không bao giờ lành. Nhưng dù thương tích tới phút cuối, tôi sẽ yên tâm mà chịu đau bởi vì ở đâu đó, em sẽ sống lại như tôi ước mơ, cái đời sống mà em rất xứng đáng. Không phải tôi ngây thơ đến độ nghĩ rằng mớ cặn dư của cuộc tình gió bão này sẽ lóng xuống dễ dàng giữa lòng em đâu. Đâu phải không muốn nhớ là người ta sẽ lãng quên, em mà tôi biết đã yêu tôi cam khổ và nhớ tôi trần ai. Nhưng khổ nỗi, sự chịu đựng của tôi với cuộc tình oan trái này thì vô hạn mà sự chịu đựng của tôi với nỗi khổ của em thì có hạn. Mà em thì cũng đâu khác gì tôi. Con đường vào lòng nhau đã là sạn đạo thì con đường ra khỏi lòng nhau chắc không khỏi gian truân. Nhưng chúng ta có con đường nào khác đâu em. Trước mặt đã là tuyệt lộ thì quay trở ngược lại chỉ là cầu may. Cũng như tôi sẽ cầu em tha thứ bởi sự lỗi hẹn này sẽ làm xúc phạm đến tình ta. Nhưng dù muốn dù không cũng phải chọn lấy một lần, cái lỗi mà tôi tính ra ít xấu nhất cho em. Tôi đã thấy em nước mắt lưng tròng và còn bao nhiêu giọt nước mắt khác đã nuốt ngược vào lòng, thắm lén -đến khóc cũng chỉ dám khóc lấy một mình. Tôi đã thấy em cười gượng và còn bao nhiêu nụ cười xuân sắc khác chưa kịp hé đã héo -cả đến tiếng cười cũng không đủ sức reo vui. Em ơi, cặp mắt đó trong veo mà âm hao tức tưởi, tôi đọc trong đó bao nhiêu tín hiệu dần co giữa bỏ thì thương mà vương thì tội với mớ liên hệ em đang có quanh em. Tâm em lạnh như câu kinh phổ độ, sao đưa em tới chỗ phải chọn lựa đoạn trường. Thôi thì ít nữa, cái tôi làm được là tránh cho em lần khó xử cuối cùng đó.

Tôi biết em sẽ buồn lắm nhưng chắc rồi, ngày tháng qua, tôi hy vọng sự biệt tích của tôi đến một lúc sẽ trở thành quen thuộc. Cái chỗ trống lâu dần sẽ bớt lạ và những tất bật của đời sống sẽ cuốn em vào chỗ người ngoài.

Tôi sẽ lặng lẽ bước ra khỏi đời em, thật từ tốn. Tôi sẽ len lén ra khỏi lòng em, thật chậm rãi, để em quen dần với sự thừa thớt này. Để bắt đầu, nếu có những lần điện thoại không người trả lời, em cứ nghĩ tôi đi vắng, một đôi lần, rồi nhiều lần hơn nữa dù không lần nào tôi không ngồi chết sững nghe tiếng chuông reo như những trách móc thầm ...

Bên kia biển, tôi cầu xin em tìm lại sự bình yên. Và hạnh phúc, sẽ đâm chồi lại trên luống đời đã thành nếp. Tôi sẽ trở lại với cái bóng tối của tôi, bởi vì ánh sáng đã theo tình em mà tắt mất. Tôi sẽ mờ ố dần như bức tượng đồng bỏ quên trong góc khuất, bởi vì tình tôi đã lạc loài.

Mai kia một nọ, rồi có một buổi sáng nào khi thức dậy, em sẽ hay tin tôi không còn nữa. Chừng đó, nếu có nghe kể về một giọt nước mắt còn sót lại bên ngoài vành mi đã khép kín, thì xin em hãy nghĩ rằng đó là giọt lệ sau cùng tôi giữ lại ...
... để khóc cho tình ta.

Cao Vị Khanh

